

IZRAČUN AKONTACIJE DOHODNINE OD BOŽIČNICE

Pojasnilo DURS, št. 424-01-10307/2005, 5. 9. 2005

V zvezi z vprašanjem, kakšen je pravilen izračun akontacije dohodnine od božičnice, pojasnujemo:

V skladu z drugim odstavkom 126. člena Zakona o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/02) je sestavni del plače tudi plačilo za poslovno uspešnost, če je tako dogovorjeno s kolektivno pogodbo ali pogodbo o zaposlitvi. Tovrstno plačilo, ki se pogosto poimenuje kot tbožičnica¹ ali t13. plača², je obdavčeno kot dohodek iz delovnega razmerja po 1. točki prvega odstavka 25. člena Zakona o dohodnini (Uradni list RS, št. 70/05-UPB2; v nadaljevanju: ZDoh-1). Delodajalec lahko plačo iz naslova uspešnosti poslovanja izplača kot del plače tekočega meseca ali pa samostojno kot poračun plač za več mesecev, od tega pa je odvisen tudi pravilen način izračuna akontacije dohodnine.

1. Izplačilo kot del plače tekočega meseca

Če je plača iz uspešnosti poslovanja izplačana hkrati s plačo za ta mesec, izplačevalec na obračunu davčnega odtegljaja prikaže celoten znesek tako izplačane plače (redna mesečna plača in del plače v obliki "božičnice"). Izračun akontacije dohodnine se v tem primeru opravi ob upoštevanju drugega odstavka 121. člena ZDoh-1, v skladu s katerim se akontacija dohodnine izračuna tako, da se uporabi stopnja dohodnine in veljavna lestvica za davčno leto, preračunana na 1/12 leta. Pri izračunu akontacije od tega dohodka, ki je dosežen pri glavnem delodajalcu, se upošteva tudi 1/12 zneska splošne, osebne in posebne olajšave iz 105. člena, iz prvega in drugega odstavka 106. člena in iz 108. člena ZDoh-1.

Če je plača iz uspešnosti poslovanja izplačana ločeno od redne plače, izplačevalec na obračunu davčnega odtegljaja prikaže kumulativne podatke za tekoči mesec (redni mesečni plači prišteje del plače v obliki "božičnice"). Izračun akontacije dohodnine se v tem primeru opravi ob upoštevanju četrtega odstavka 121. člena ZDoh-1, v skladu s katerim se ob izplačilu zadnjega dela dohodka iz delovnega razmerja ugotovi višina mesečnega dohodka iz delovnega razmerja ter izvrši izračun akontacije dohodnine in poračun že plačane akontacije dohodnine od posameznih delov dohodka iz delovnega razmerja.

2. Izplačilo kot poračun plač za več mesecev

V tem primeru izplačevalec izplačilo izkaže na samostojnem obračunu davčnega odtegljaja, izračun akontacije dohodnine pa opravi ob upoštevanju petega odstavka 121. člena ZDoh-1. V skladu s to določbo se akontacija dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki se všteva v davčno osnovo in se izplača za več mesecev skupaj, izračuna od celotnega izplačila navedenega dohodka po povprečni stopnji dohodnine od enomesečnega dohodka. Za ugotovitev povprečne stopnje dohodnine od enomesečnega dohodka se prejeti dohodek, ki zadeva več mesecev, razdeli na toliko enakih delov, za kolikor mesecev velja, vendar ne več kakor za 12 mesecev.